

Medlemmene i kontrollutvalget i Harstad kommune
Ordføreren
Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor
Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Deres ref.:

Vår ref.: 412.5.1/4/19/TK

Saksbeh.: Tage Karlsen

E-postadr.: tage.karlsen@k-sekretariatet.no

Telefon:

77 02 61 66

48 03 83 83

Dato:

5.2.2019

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET I HARSTAD KOMMUNE

I henhold til møteplan innkalles herved til møte i kontrollutvalget.

Møtested: Rådhus 1B, møterom 2, 4. etasje

Møtedato: 12.2.2019

Tid: Kl. 9.00

Av hensyn til innkalling av varamedlemmer ber vi om at eventuelle forfall meldes til K-Sekretariatet IKS snarest mulig.

Enkelte saker kan bli ført for lukkede dører, jf. kommunelovens § 31. Det vises til saklisten for nærmere informasjon.

Med vennlig hilsen

Tage Karlsen
seniorrådgiver

Kopi: 1. varamedlemmer (NB: varamedlemmer møter kun etter personlig innkalling)
rådmannen

SAKLISTE

Utvalg: Kontrollutvalget i Harstad kommune
Møtedato: 12.2.2019
Tid: kl. 9.00
Møtested: Rådhus 1B, møterom 2, 4. etasje

Saknr	Tittel	
1/19	Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 11.12.2018	s. 1
2/19	Orienteringer	s. 6
3/19	Notat ad forvaltningsrevisjonsprosjekt « <i>Offentlige anskaffelser</i> »	s. 11
4/19	Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighetsvurdering – Harstad kommune	s. 13
5/19	Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighetsvurdering – Harstad Havn KF	s. 18
6/19	Skatteoppkreverens årsrapport for 2018	s. 23
7/19	Kontrollutvalgets årsrapport for 2018	s. 37
8/19	Eventuelt	

Utvalg: Kontrollutvalget i Harstad kommune	Saksnummer: 1/2019	Møtedato: 12.2.2019	Saksbehandler: Tage Karlsen
---	------------------------------	-------------------------------	---------------------------------------

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA KONTROLLUTVALGETS MØTE 11.12.2018

Innstilling til v e d t a k:

Protokollen fra møtet 11.12.2018 godkjennes.

Vedlegg til saken:

Utkast til protokoll fra møte 11.12.18

Harstad, 1.2.2019

Tage Karlsen
seniorrådgiver

MØTEPROTOKOLL

Kontrollutvalget

Møtested: Rådhus 1A, formannskapssalen
Møtedato: 11.12.2018
Varighet: 10.00 – 11.15

Møteleder: Mai Britt Lindstrøm

Sekretær: Tage Karlsen

Faste medlemmer

Mai Britt Lindstrøm (FrP), leder
Helga Kaarbø (V)
Rolf Bendiksen (H)
Charlotte Skogstad Espejord (FrP)
Leif Lysvik (Ap)

Varamedlemmer Frp

1. Oddgeir Klausen
2. Hilde Marie Simonsen
3. Jan Rune Lorentzen
4. Mette Eriksen

Varamedlemmer V

Kent Åke Jensen

Fra utvalget møte:

Mai Britt Lindstrøm (leder)
Leif Lysvik
Helga Kaarbø
Charlotte Espejord
Rolf Bendiksen

Varamedlemmer H

Kjersti Karijord Smørvik

Varamedlemmer Ap

Tor Dahle

Meldt forfall:

Fra den politiske ledelse møte:

Fra administrasjonen møte:**Fra KomRev NORD IKS møte:**

Oppdragsansvarlig revisor Inge Johannessen
forvaltningsrevisor Renate Kristiansen

Fra K-Sekretariatet IKS møte:

Seniorrådgiver Tage Karlsen

Øvrige:**Merknader til innkalling og sakliste:****Behandlede saker:****Saknr. Tittel**

59/18	Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 15.11.2018
60/18	Notat – Tilleggsinformasjon forvaltningsrevisjonsprosjekt «Kvalitet i grunnskolen; tilpasset opplæring og spesialundervisning»
61/18	Bestilling forvaltningsrevisjon
62/18	Spørsmål om bruk av ukrypterte lønsslipper – rådmannens svar
63/18	Kontrollutvalgets årsplan for 2019
64/18	Eventuelt

Sak 59/18**GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA KONTROLLUTVALGETS
MØTE 15.11.2018****Innstilling:**

Protokollen fra møtet 15.11.2018 godkjennes.

Behandling:

Det ble fattet enstemmig vedtak i henhold til innstillingen.

Vedtak:

Protokollen fra møtet 15.11.2018 godkjennes.

(oversendt til ordføreren og rådmannen 11.12.2018)

Sak 60/18**NOTAT – TILLEGGSINFORMASJON
FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT «KVALITET I GRUNNSKOLEN;
TILPASSET OPPLÆRING OG SPESIALUNDERVISNING»****Innstilling:**

(saken fremmet uten innstilling til vedtak)

Behandling:

Forvaltningsrevisor Renate Kristiansen besvarte spørsmål fra kontrollutvalget.

Det ble fremsatt følgende felles forslag til vedtak:

«Prosjektet avsluttes med bakgrunn i de opplysninger som er fremkommet og vurderes på nytt ved utarbeidelse av forslag til ny plan for forvaltningsrevisjon.»

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Prosjektet avsluttes med bakgrunn i de opplysninger som er fremkommet og vurderes på nytt ved utarbeidelse av forslag til ny plan for forvaltningsrevisjon.

(utskrift av møteprotokollen oversendt til KomRev NORD 11.12.2018)

Sak 61/18**BESTILLING FORVALTNINGSREVISJONS-PROSJEKT – KVALITET I
TJENESTEN FOR PSYKISK HELSEARBEID**

Kontrollutvalget bestiller et forvaltningsrevisjonsprosjekt omhandlende *kvalitet i tjenesten for psykisk helsearbeid* basert på sekretariatets forslag til bestilling.

Behandling:

Åpenbare feil i innstillingen ble korrigerert. Følgende setning ble tilføyd under bestillingsskjemaets problemstilling nr. 1: «Problemstillingen omfatter også klarlegging og oppfylling av behov for bolig.».

Det ble deretter fattet enstemmig vedtak i samsvar med den korrigererte innstillingen.

Vedtak:

Kontrollutvalget bestiller et forvaltningsrevisjonsprosjekt omhandlende *kvalitet i tjenesten for psykisk helsearbeid* basert på sekretariatets forslag til bestilling.

(utskrift av møteprotokollen oversendt til KomRev NORD 11.12.2018)

Sak 62/18
SPØRSMÅL OM BRUK AV UKRYPTERTE LØNSSLIPPER –
RÅDMANNENS SVAR

Innstilling:

Kontrollutvalget tar rådmannens svar til orientering.

Behandling:

Det ble fattet enstemmig vedtak i samsvar med innstillingen.

Vedtak:

Kontrollutvalget tar rådmannens svar til orientering.

(utskrift av møteprotokollen oversendt til rådmannen 11.12.2018)

Sak 63/18
KONTROLLUTVALGETS ÅRSPLAN FOR 2019

Innstilling:

Kontrollutvalget vedtar det fremlagte forslaget til årsplan for 2019.

Behandling:

Det ble fattet enstemmig vedtak i samsvar med innstillingen.

Vedtak:

Kontrollutvalget vedtar det fremlagte forslaget til årsplan for 2019.

Sak 64/18
EVENTUELT

Ingen saker meldt.

Utvalg: Kontrollutvalget i Harstad kommune	Saksnummer: 2/2019	Møtedato: 12.2.2019	Saksbehandler: Tage Karlsen
---	------------------------------	-------------------------------	---------------------------------------

ORIENTERINGER

Innstilling til vedtak:

Saken tas til orientering.

Saken gjelder:

1. Oppsummering etter funn ved revisjonsbesøk hos NAV
2. Informasjono om møte i representantskapet – KomRev NORD

Vedlegg til saken:

1. Brev av 11.12.2018 fra KomRev NORD
2. Brev av 31.1.2019 Fra KomRev NORD

Saksutredning

Pkt.1:

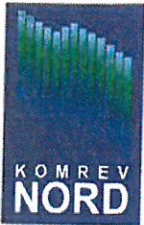
Det vises til vedlegget, hvor det bl.a. fremkommer at revisor har påpekt svakheter som medfører muligheter for misligheter i forbindelse med utbetaling av økonomiske sosiale ytelser. Revisor har bedt Harstad kommune om svar innen 11.1.2019. Svar foreligger ikke hos kontrollutvalget.

Pkt. 2:

Det vises tl vedlegget.

Harstad, 1.2.2019

Tage Karlsen
seniorrådgiver

Harstad kommune
Rådmannen

Deres ref:

Vår ref:
477

Saksbehandler:
Bjerg-Karin Steinhaug
bkks@komrevnord.no

Telefon:
77 04 14 12

Dato:
11.12.18

OPPSUMMERING ETTER FUNN VED REVISJONSBESØK HOS NAV

Vi har i forbindelse med vår løpende revisjon for 2018 gjennomført et revisjonsbesøk hos NAV. Revisjonsbesøket ble avholdt 28. november 2018, og tilstede på møtet var representanter fra NAV Flyktning (Eli Sollied, og Fredrik Randsborg Bølstad) og representanter fra NAV Sosial (Siv Heer Hansen, Mette Hauge og Tone Haukebø). Kari Eltvik Hansen og Eva Birkeland var også tilstede under hele møtet.

Vi har i etterkant av møtet, den 29.11.2018, også gjennomført en telefonsamtale med Ellen-Christine Bølstad, som tidligere var ansatt ved flyktingetjenesten

Målsetningen for dette revisjonsbesøket var å kartlegge hvilke rutiner som i dag gjelder ved utbetaling av ulike ytelser, herunder ytelser i form av; introduksjonsstønad, ytelser utover introstønad som utbetales i den perioden en flyktning er i introduksjonsprogram, sosialstønader og rutiner rundt opplading av kontantkort der kontantkort i dag brukes på både NAV Flyktning og NAV Sosial.

Utover ren rutinekartlegging på enhetene var det også et sentralt fokus fra vår side å se på:

- 1) hvordan fagsystemene, Visma Flyktning og Visma Velferd, blir brukt i den praktiske saksgangen som til slutt leder til utbetaling av ulike ytelser,
- 2) kartlegging av hvilke brukergrupper som inngår i fagsystemet, og hvilke rettigheter dette gir i bruken av fagsystemet, og
- 3) kartlegging av mulige svakheter ved fagsystemet.

Punkt to og tre i denne opplistingen var en ren kartlegging der hovedformålet var å opparbeide forståelse av hvorvidt det foreligger risiko for misligheter knyttet til bruk av fagsystemene Visma Flyktning og Visma Velferd.

Nedenfor redegjør vi for våre funn etter dette revisjonsbesøket;

Visma Flyktning – flyktingetjenesten;

I forsystemet Visma Flyktning er det blant annet etablert brukergrupper for «saksbehandlere» og «ledere», og det er disse brukergruppene som inngår i saksbehandling.

De personer som er lagt i brukergruppen «saksbehandlere» har kun tilgang til å opprette sak i forsystemet, og innstille til vedtak. De personer som er lagt i brukergruppen «leder» har kun tilgang til å godkjenne alle vedtak utenom sine egne (det er lagt sperrer i grunndata som hindrer lederne i å godkjenne egne vedtak).

Det er ulike personer som ligger i brukergruppen «saksbehandler» kontra «leder», og ingen av disse personene har gjennom sine tilganger i fagsystemet mulighet for å endre tilgangen.

Besøks- og postadresse:	Avdelingskontor:	Telefon:	Organisasjonsnummer:
Sjøgt 3 9405 HARSTAD post@komrevnord.no	Tromsø, Finnsnes, Narvik, Sortland, og Sjøvegan www.komrevnord.no	77 04 14 00	986 574 689

I tillegg til de to nevnte brukergruppene, er det også en gruppe i dette fagsystemet som er «systemadministrator». De ansatte som ligger i gruppen for «systemadministrator» er personer som normalt sett aldri inngår som en del av den «praktiske saksbehandlingen» slik som «saksbehandlere» og «ledere». Personer som ligger i denne brukergruppen har imidlertid all tilgang til fagsystemet, og kan derfor innstille til vedtak (slik som saksbehandlere) og godkjenne vedtak (slik som ledere).

Vår vurdering av forsystemet Visma Velferd er at systemet, slik vi får det forklart, sikrer arbeidsdeling ved at saksbehandler og leder har ulike rettigheter, og aldri alene kan behandle et vedtak som går til utbetaling. Systemadministrator har imidlertid ikke samme begrensning i forsystemet, og en eventuell mislighetsrisiko vil ligge hos denne gruppen.

Visma Velferd – sosialtjenesten;

I forsystemet Visma Velferd er det i alt tre brukergrupper som inngår i den praktiske saksbehandlingen hos NAV Sosial. Det er «merkantile» (avhjelper ved stort arbeidspress), «saksbehandlere» og «ledere». Det er klare paralleller fra Visma Flyktning til dette systemet ettersom merkantile og saksbehandlere kun kan innstille til vedtak i forsystemet, og det kun er ledere som kan godkjenne vedtaket.

Det som imidlertid er utfordringen på denne enheten, slik vi blir det fortalt, er at ledere i noen tilfeller ikke er tilstede samtidig (dette gjelder f.eks. hvis lederne er på kurs). For likevel å få gjennomført de nødvendige utbetalinger av sosialstønader i leders fravær har man valgt å løse dette ved at en person, som normalt sett er saksbehandler, blir lagt i gruppen for «ledere» og dermed får tilgangen til å godkjenne vedtak.

Under møtet finner vi at denne saksbehandleren, fortsatt ligger i gruppen som «leder» i tillegg til at vedkommende ligger i gruppen som saksbehandler. I et slikt tilfelle har saksbehandler i realiteten mulighet til å innstille til vedtak i fagsystemet (som saksbehandler), og godkjenne det samme vedtaket (som leder). Det kommer klart frem under møtet at Siv Heer Hansen som legger ulike ansatte i ulike grupper etter instruks, ikke gjør endringer i ansattes tilganger med mindre det meldes fra om det. Det er en mislighetsrisiko knyttet til de ansatte som ligger både i gruppen som saksbehandler, og som leder i all den tid de ligger i begge grupper.

I likhet med Visma Flyktning kan ikke merkantile, saksbehandlere eller ledere endre sine tilganger, det er det kun systemadministratorene som kan gjøres. Systemadministratorene i dette fagsystemet inngår heller ikke her som en del av den praktiske saksgangen, men har alle tilganger i fagsystemet. Det gjør at også denne brukergruppen har mulighet til å innstille til vedtak (slik som saksbehandlere) og godkjenne vedtak (slik som ledere), dette på lik linje som systemadministratorene på Visma Flyktning.

Under møtet ble vi også informert om at når det fattes et vedtak om utbetaling av ytelser, på bakgrunn av en gitt søknad, så legger man i forsystemet inn datointervallet som dette vedtaket skal gjelde for (det kan f.eks. være fra 01.01.2018 – 31.03.2018). Saksbehandler legger så inn de linjene i fagsystemet for hvilke ytelser dette skal være, og leder går så inn og godkjenner dette – denne rutinen sikrer arbeidsdeling.

Fagsystemet åpner imidlertid også for at både saksbehandler og leder kan legge inn **tilleggsytelser** i en allerede godkjent periode (som i dette eksempelet er 01.01.2018 – 31.03.2018). Det er **ikke** lagt opp til at disse tilleggsytelsene skal bli godkjent i fagsystemet av leder – det er altså singel godkjenning for disse ytelsene. I tillegg til at det er singel godkjenning av tilleggsytelser har alle saksbehandlere og ledere også tilgang til å endre kontonummer på en eksisterende sosialklient, for så å endre det tilbake.

Fagsystemet, slik det fungerer i dag, åpner altså for at saksbehandlere og ledere kan begå misligheter ved at man legger inn utbetaling av tilleggsytelser på en sosialklient i en godkjent periode, endre kontonummer som utbetalingen skal gjøres til, til sitt eget, for deretter å endre kontonummeret tilbake. På denne måten kan man få utbetalt penger direkte til egen privat konto.

Det er ikke mulighet, ut fra det vi er blitt forklart, å endre systemet slik at tilleggsytelsene må underlegges dobbel godkjenning. Og det er ingen kontroller som gjennomføres i dag som ville kunne ha avdekket en slik form for mislighet.

Samlet sett er det derfor vår vurdering at NAV Sosial ikke har en tilstrekkelig god nok oppfølging som sikrer at saksbehandler ikke ligger i gruppen for saksbehandler og leder samtidig. I tillegg til at det er en mislighetsrisiko knytter til systemadministratorenes roller i fagsystemet, er det også, etter vår vurdering, en vesentlig svakhet ved at tilleggsytelser kun krever singel godkjenning i godkjente perioder samtidig som saksbehandlere og ledere kan endre kontonummer.

Vår anbefaling er derfor at kommunen sørger for en bedre rutine som sikrer at personer aldri ligger i både gruppen som saksbehandler og leder samtidig. Det er også vår anbefaling at man går i dialog med Visma der man ser på muligheten for å kunne sperre systemet for å kunne singel godkjenne tilleggsytelser i en godkjent periode.

Vi diskuterte også i møtet om muligheten for å kunne, med bistand fra Visma, få tak i systemlogg som på en skjematisk måte viste

- 1) saksnummeret som er brukt i fagsystemet
- 2) hvem som har vært saksbehandler
- 3) hvem som har godkjent som leder og
- 4) hvem som har forestått remitteringen av ytelsene.

Ut fra de signaler vi fikk fra møtedeltakerne så var dette noe de var interessert i å forsøke å få tak i, i første omgang ved å ta kontakt med Visma for å etterspørre hvorvidt en slik logg var mulig å innhente, eventuelt kunne kjøpes fra leverandør. Gitt at man får tilgang til en slik logg som viser denne saksgangen er dette en logg vi ønsker å få tilgang til, og gjøre kontroller mot. Disse kontrollene kan gjerne gjøres på NAVs kontorer slik at data ikke trengs å bli lagret f.eks. på KomRev Nords server.

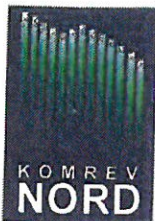
Endelig ønsker vi også å formidle at revisjonen ble møtt på en veldig god måte i møtet med de ansatte på NAV. Uten deres hjelp, og innspill underveis i møtet, hadde vi ikke vært i stand til å utføre en slik inngående kartlegging som det vi har gjennomført i 2018.

Vi ber om kommunens vurdering og tilbakemelding på de funn vi har funnet som en del av vår løpende revisjon. Vi ber om skriftlig tilbakemelding innen 11. januar 2019.

Med hilsen

Inge Johannessen
Oppdragsansvarlig revisor

Kopi: Kontrollutvalget i Harstad kommune

KomRev NORD

Interkommunalt selskap

210

Vi skaper trygghet

Medlemmer av representantskapet

INFORMASJON OM MØTE I REPRESENTANTSKAPET TIL KOMREV NORD IKS

Det informeres om at representantskapsmøte i KomRev NORD IKS vil bli avholdt på følgende sted og dato:

Mandag 29. april 2019 kl. 11.00

Møtested: Scandic Ishavshotel, Tromsø

Vi gjør oppmerksom på at sakspapirene vil bli sendt ut ca. 4 uker før møtet avholdes.

Skriftlig påmelding til møtet sendes:

- KomRev NORD, Sjøgata 3, 9405 HARSTAD eller
- e-post: post@komrevnord.no

Tromsø, 31. januar 2019

Leder representantskapet

Frid Einarsson Fossbakk
Frid Einarsson Fossbakk

Kopi:
Deltakerkommunene v/ordførere
Kontrollutvalgene ved sekretariatene

Utvalg: Kontrollutvalget i Harstad kommune	Saksnummer: 3/2019	Møtedato: 12.2.2019	Saksbehandler: Tage Karlsen
---	------------------------------	-------------------------------	---------------------------------------

NOTAT AD FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT «OFFENTLIGE ANSKAFFELSER»

Innstilling til vedtak:

Kontrollutvalget tar KomRev NORDs notat av 29.1.2019 til orientering.

Saken gjelder:

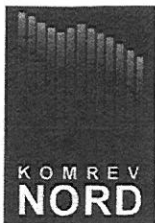
Vedlegg til saken:

Saksutredning:

Det vises til vedlegget.

Harstad, 1.2.2019

Tage Karlsen
seniorrådgiver

NOTAT

Til: Kontrollutvalget Harstad kommune
Fra: KomRev NORD
Dato: 29.1.2019

FORVALTNINGSREVISJON «OFFENTLIGE ANSKAFFELSER» - FORSINKELSE

Vi viser til kontrollutvalgets vedtak i sak 60/17 om å bestille forvaltningsrevisjon rettet mot offentlige anskaffelser og lojalitet til rammeavtaler. Vi viser også til vårt notat av 01.11.2018, som ble behandlet i sak 56/2018 i møte 15.11.2018.

Status i arbeidet

I statusnotat av 01.11.2018 redegjorde vi for at vår rapport om kommunens anskaffelsespraksis så ut til å kunne foreligge i ferdig form i løpet av januar 2019. På grunn av vedvarende langtidssykemeldinger i vårt forvaltningsrevisjonsteam har fremdriften i dette (og andre) forvaltningsrevisjonsprosjekter ikke vært så god som vi hadde trodd og håpet at den skulle være. Vi må derfor beklageligvis meddele kontrollutvalget at vår rapport om kommunens anskaffelsespraksis vil bli ytterligere forsinket.

Revisor har ferdigstilt spørreundersøkelsen som skal sendes til kommunens enhetsledere, stedfortredere for enhetsledere og avdelingsledere, for å innhente informasjon om deres erfaringer av/opplevelser med å forholde seg til kommunens rammeavtaler. Før spørreundersøkelsen kan sendes ut, er vi avhengige av å få kontaktinformasjon til alle de ovennevnte ansatte. Dette ble siste gang etterspurt i e-post av 23.01.2018. Forutsatt at kommuneadministrasjonen fremskaffer denne kontaktinformasjonen i løpet av kort tid, vil vi sende spørreundersøkelsen ut senest i løpet av uke 6. Etter at spørreundersøkelsen er gjennomført og resultatene innarbeidet i vår rapport, sender vi rapporten til administrasjonssjefen for uttalelse. Rapporten oversendes kontrollutvalget i ferdig form anslagsvis i løpet av mars 2019.

Med vennlig hilsen

Ida Simonsen e.f.
Forvaltningsrevisor

Utvalg: Kontrollutvalget i Harstad kommune	Saksnummer: 4/2019	Møtedato: 12.2.2019	Saksbehandler: Tage Karlsen
---	------------------------------	-------------------------------	---------------------------------------

OPPDRAKSANSVARLIG FORVALTNINGSREVISORS UAVHENGIGHETSVURDERING – HARSTAD KOMMUNE

Innstilling til v e d t a k:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig forvaltningskapsrevisors uavhengighetsvurdering til orientering.

Vedlegg:

Egenvurdering om uavhengighet av 11.1.2019 fra oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Knut Teppan Vik

Saksutredning:

Den som foretar revisjon for en kommune må fylle kravene til uavhengighet som stilles i kommunelovens § 79. Bestemmelsen uttrykker det slik at hverken revisor eller revisors nærstående kan ha *"en slik tilknytning til revidert eller kontrollert virksomhet, dens ansatte eller tillitsmenn, at dette kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet"*.

Begrepet "nærstående" er i henhold til legaldefinisjonen i paragrafens annet ledd ektefelle, samboer og nærmeste slektninger på egen og ektefelle/ samboers side.

Uavhengighetskravet innebærer også at det heller ikke må foreligge *"særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet ved gjennomføring av oppgavene"*.

Kravene til uavhengighet er nærmere utdypet i revisjonsforskriftens § 13.

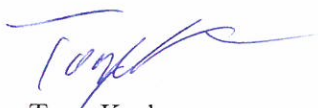
Revisjonsforskriftens § 15, 1. ledd pålegger revisor å fremlegge en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne plikten er begrenset til å gjelde oppdragsansvarlig revisor.

Egenvurderingen vil være et sentralt vurderingsgrunnlag for kontrollutvalget når det skal kontrollere at lovens krav til revisor er oppfylt.

Det må forutsettes at revisor ved avgivelse av egenvurderingen er kjent med den betydning erklæringen vil ha som grunnlag for kontrollutvalgets behandling av saken.

Den forelagte egenvurdering inneholder ikke opplysninger som skulle tilsi at oppdragsansvarlig revisor ikke oppfyller kravene til uavhengighet.

Harstad, 1.2.2019

Tage Karlsen
rådgiver

Kontrollutvalget i Harstad kommune
v/K-Sekretariatet IKS
Postboks 6600
9296 TROMSØ

Deres ref:	Vår ref:	Saksbehandler:	Telefon:	Dato:
	/ktv	Knut Teppan Vik ktv@komrevnord.no	77 60 05 25 98 81 91 14	11.1.2019

Vurdering av oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighet i forhold til Harstad kommune

Innledning

I henhold til forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner (revisjonsforskriften) § 12 skal oppdragsansvarlig revisor ha ført en hederligandel. Oppfølging av dette kravet tilligger kontrollutvalget.

Ifølge revisjonsforskriften § 15 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlige revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget.

Lovkrav til revisors uavhengighet

Følgende framgår av kommuneloven § 79:

“Den som foretar revisjon for en kommune eller fylkeskommune kan ikke ivareta revisjons- og kontrolloppdrag for kommunen eller fylkeskommunen dersom revisor eller dennes nærstående har en slik tilknytning til revidert eller kontrollert virksomhet, dens ansatte eller tillitsmenn, at dette kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet. Det samme gjelder dersom det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet ved gjennomføring av oppgavene. Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen, eller i en interkommunal samarbeidsordning, medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.”

Som nærstående regnes

- ektefelle og en person som vedkommende bor sammen med i ekteskapsliknende forhold
- slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken, og deres ektefeller eller personer som de bor sammen med i ekteskapsliknende forhold og slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken til en person som nevnt under bokstav a.”

Krav til kommunerevisors uavhengighet er nærmere spesifisert i revisjonsforskriften § 13, som slår fast at revisor ikke kan inneha andre stillinger hos kommunen eller fylkeskommunen eller i virksomhet som den kommunen eller fylkeskommunen deltar i ved siden av revisoroppdraget. Revisor kan heller ikke være medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i. Og videre framgår det av § 13 i revisjonsforskriften at revisor ikke kan delta i, eller ha funksjoner i annen virksomhet når dette kan føre til at vedkommendes interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiverne eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjon.

I tillegg til ovenstående gjelder følgende begrensninger for den som foretar revisjon for en kommune/fylkeskommune, jf. revisjonsforskriften § 14:

- revisor kan ikke utføre rådgivnings- eller andre tjenester der dette er egnet til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet og objektivitet
- revisor kan ikke yte tjenester som hører inn under den revisjonspliktiges (dvs kommunens) egne ledelses- og kontrolloppgaver
- revisor kan ikke opptre som fullmektig for den revisjonspliktige, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstoloven.

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors vurdering av uavhengighet

Pkt 1: Ansettelsesforhold	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i KomRev NORD IKS.
Pkt 2: Medlem i styrende organer	Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som Harstad kommune deltar i.
Pkt 3: Funksjoner i annen virksomhet	Undertegnede deltar ikke i og innehar heller ikke funksjoner i annen virksomhet på måter som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.
Pkt 4: Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til Harstad kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.
Pkt 5: Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	<p>Før slike tjenester utføres, gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 14, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt.</p> <p>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slike veiledninger skjer med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p> <p>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Harstad kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</p>

Pkt 6: Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrollopgaver	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Harstad kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrollopgaver.
Pkt 7: Fullmektig	Undertegnede opptre ikke som fullmektig for Harstad kommune.
Pkt 8: Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.

Tromsø, 11. januar 2019

Knut Teppan Vik
Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor
KomRev NORD IKS

Utvalg: Kontrollutvalget i Harstad kommune	Saksnummer: 5/2019	Møtedato: 12.2.2019	Saksbehandler: Tage Karlsen
---	------------------------------	-------------------------------	---------------------------------------

OPPDRAKSANSVARLIG FORVALTNINGSREVISORS UAVHENGIGHETSVURDERING – HARSTAD HAVN KF

Innstilling til v e d t a k:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig forvaltningskapsrevisors uavhengighetsvurdering til orientering.

Vedlegg:

Egenvurdering om uavhengighet av 11.1.2019 fra oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Knut Teppan Vik

Saksutredning:

Den som foretar revisjon for en kommune må fylle kravene til uavhengighet som stilles i kommunelovens § 79. Bestemmelsen uttrykker det slik at hverken revisor eller revisors nærstående kan ha *"en slik tilknytning til revidert eller kontrollert virksomhet, dens ansatte eller tillitsmenn, at dette kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet"*.

Begrepet "nærstående" er i henhold til legaldefinisjonen i paragrafens annet ledd ektefelle, samboer og nærmeste slektninger på egen og ektefelle/ samboers side.

Uavhengighetskravet innebærer også at det heller ikke må foreligge *"særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet ved gjennomføring av oppgavene"*.

Kravene til uavhengighet er nærmere utdypet i revisjonsforskriftens § 13.

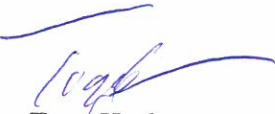
Revisjonsforskriftens § 15, 1. ledd pålegger revisor å fremlegge en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne plikten er begrenset til å gjelde oppdragsansvarlig revisor.

Egenvurderingen vil være et sentralt vurderingsgrunnlag for kontrollutvalget når det skal kontrollere at lovens krav til revisor er oppfylt.

Det må forutsettes at revisor ved avgivelse av egenvurderingen er kjent med den betydning erklæringen vil ha som grunnlag for kontrollutvalgets behandling av saken.

Den forelagte egenvurdering inneholder ikke opplysninger som skulle tilsi at oppdragsansvarlig revisor ikke oppfyller kravene til uavhengighet.

Harstad, 1.2.2019

Tage Karlsen
rådgiver

Kontrollutvalget i Harstad kommune
v/K-Sekretariatet IKS
Postboks 6600
9296 TROMSØ

Deres ref:	Vår ref:	Saksbehandler:	Telefon:	Dato:
	/ktv	Knut Teppan Vik ktv@komrevnord.no	77 60 05 25 98 81 91 14	11.1.2019

Vurdering av oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighet i forhold til Harstad havn KF

Innledning

I henhold til forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner (revisjonsforskriften) § 12 skal oppdragsansvarlig revisor ha ført en hederligandel. Oppfølging av dette kravet tilligger kontrollutvalget.

Ifølge revisjonsforskriften § 15 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlige revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget.

Lovkrav til revisors uavhengighet

Følgende framgår av kommuneloven § 79:

“Den som foretar revisjon for en kommune eller fylkeskommune kan ikke ivareta revisjons- og kontrolloppdrag for kommunen eller fylkeskommunen dersom revisor eller dennes nærstående har en slik tilknytning til revidert eller kontrollert virksomhet, dens ansatte eller tillitsmenn, at dette kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet. Det samme gjelder dersom det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet ved gjennomføring av oppgavene. Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen, eller i en interkommunal samarbeidsordning, medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.”

Som nærstående regnes

- ektefelle og en person som vedkommende bor sammen med i ekteskapsliknende forhold
- slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken, og deres ektefeller eller personer som de bor sammen med i ekteskapsliknende forhold og slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken til en person som nevnt under bokstav a.”

Krav til kommunerevisors uavhengighet er nærmere spesifisert i revisjonsforskriften § 13, som slår fast at revisor ikke kan inneha andre stillinger hos kommunen eller fylkeskommunen eller i virksomhet som den kommunen eller fylkeskommunen deltar i ved siden av revisoroppdraget. Revisor kan heller ikke være medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i. Og videre framgår det av § 13 i revisjonsforskriften at revisor ikke kan delta i, eller ha funksjoner i annen virksomhet når dette kan føre til at vedkommendes interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiverne eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjon.

I tillegg til ovenstående gjelder følgende begrensninger for den som foretar revisjon for en kommune/fylkeskommune, jf. revisjonsforskriften § 14:

- revisor kan ikke utføre rådgivnings- eller andre tjenester der dette er egnet til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet og objektivitet
- revisor kan ikke yte tjenester som hører inn under den revisjonspliktiges (dvs kommunens) egne ledelses- og kontrolloppgaver
- revisor kan ikke opptre som fullmektig for den revisjonspliktige, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstoloven.

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors vurdering av uavhengighet

Pkt 1: Ansettelsesforhold	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i KomRev NORD IKS.
Pkt 2: Medlem i styrende organer	Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som Harstad havn KF deltar i.
Pkt 3: Funksjoner i annen virksomhet	Undertegnede deltar ikke i og innehar heller ikke funksjoner i annen virksomhet på måter som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.
Pkt 4: Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til Harstad havn KF som har betydning for uavhengighet og objektivitet.
Pkt 5: Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	Før slike tjenester utføres, gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 14, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slike veiledninger skjer med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Harstad havn KF som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.

Pkt 6: Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Harstad havn KF som hører inn under foretakets egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Pkt 7: Fullmektig	Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for Harstad havn KF.
Pkt 8: Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.

Tromsø, 11. januar 2019

Knut Teppan Vik
Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor
KomRev NORD IKS

Utvalg: Kontrollutvalget i Harstad kommune	Saksnummer: 6/2019	Møtedato: 12.2.2019	Saksbehandler: Tage Karlsen
---	------------------------------	-------------------------------	---------------------------------------

SKATTEOPPKREVERENS ÅRSRAPPORT FOR 2018

Innstilling til vedtak:

Kontrollutvalget tar kemnerens årsrapport for 2018 til orientering.

Saken gjelder:

Vedlegg til saken:

Kemnerens årsrapport for 2018

Saksutredning

Det vises til vedlegget. Rapporten tilkjenner en fortsatt velfungerende enhet.

Merknader fra gjennomført stedlig kontroll utført av Skattekontoret er omtalt i rapportens kapittel 1.4.

Med unntak av innkreving av restskatt person for 2016 er alle krav oppfylt.

Skatteetatens årlige kontrollrapport for skatteoppkreverfunksjonen i Harstad kommune vil bli forelagt kontrollutvalget når denne er mottatt

Harstad, 1.2.2019

Tage Karlsen
seniorrådgiver

Organisering Skatteoppkrever
Arbeidsgiverkontroll Margin Skatteregnskap
Innfordring Skatteinngang

Årsrapport

Årsrapport for 2018

**Skatteoppkreveren i
Harstad kommune**

1. Generelt om skatteoppkreverens virksomhet	3
1.1 Skatteoppkreverkontoret – organisering, ressurser og kompetanse	3
1.2 Internkontroll	4
1.3 Skatteutvalg	4
1.4 Skattekontorets kontroll av skatteoppkreverfunksjonen	4
2. Skatteregnskapet	4
2.1 Avleggelse av skatteregnskapet	4
2.2 Vurdering av skatteinngangen	4
2.3 Margin	5
3. Innfordring av krav	6
3.1 Restanseutviklingen	6
3.2 Innfordringens effektivitet	8
3.3 Særnamskompetanse	9
4. Arbeidsgiverkontroll	9
4.1 Organisering av arbeidsgiverkontrollen	9
4.2 Planlagte og gjennomførte kontroller	9
4.3 Resultater fra kontrollene	10
4.4 Vurdering av kontrollaktiviteten	10
4.5 Samarbeid med andre kontrollaktører	10
4.6 Gjennomførte informasjons- og veiledningstiltak	10

1. Generelt om skatteoppkreverens virksomhet

Skatteoppkreverne skal i henhold til Skatteoppkreverinstruksen § 2-9 nr. 1 utarbeide en årsrapport i samsvar med retningslinjer gitt av Skattedirektoratet. I henhold til § 3-3 nr. 2 skal skatteoppkreveren også utarbeide et årsregnskap som vedlegges årsrapporten.

Årsrapporten skal omhandle hvordan oppgavene skatteregnskap, innkreving og arbeidsgiverkontroll er ivaretatt ved skatteoppkreverkontoret.

1.1 Skatteoppkreverkontoret – organisering, ressurser og kompetanse

Befolkning Harstad kommune:

Per 1.januar 2018 var folketallet 24 820. Per 1.oktober 2018, 24 861 innbyggere (SSB).

Organisering

Kemnerenheten er organisatorisk plassert direkte under rådmannen i Harstad kommune. Reelt sett har enheten hatt 10 årsverk fordelt på 10 ansatte i 2018, hvorav 2 årsverk er tilknyttet kommunal inkasso, som også inngår innunder enhetens ansvarsområde.

En ansatt (1 årsverk) på SKO har hatt permisjon, og sagt opp i 2018, Stilling stått vakant i hele 2018, inndratt i 2019.

Kemner er også enhetsleder, med ansvar for personal, regnskap- og budsjettoppfølging, samt øvrige administrative lederoppgaver.

Kemneren har ikke samarbeid med andre kommuner innenfor skatteoppkreverfunksjonen.

Ressurser

For 2018 er det 8 årsverk ved skatteoppkreverkontoret som benyttes til skatteoppkreverfunksjonen.

Tabellen viser ressursbruk ved skatteoppkreverkontoret, fordeling av årsverk per område

	Årsverk	%-andel fordelt
Skatteregnskap	1	13,3 %
Innfordring	2,85	38,0 %
Arbeidsgiverkontroll	2,85	38,0 %
Administrative oppgaver	1	10,7 %
SUM	7,7	100 %

Vurdering av ressursituasjon og kompetanse

Kemneren i Harstad har i 2018 effektivt benyttet 7,7 årsverk av totalt 8 knyttet til skatteoppkreverfunksjonen. En *nedgang* på 1 årsverk fra 2017.

Ressursbruk: Av totalt 8 årsverk er 0,3 fratrukket. Gjelder 2 inngåtte avtaler om seniorpolitisk fri (2 a 15 %). Vikarer vurdert som uaktuelt i disse to tilfellene – stillingshjemler har derfor stått passive i 2018. Når det gjelder administrative oppgaver, inngår også alle lederoppgaver tilknyttet funksjonen kemner/enhetsleder.

Kemner forsøker å fordele disponible ressurser ut fra behov og kompetanse, og påse at de fleste arbeidsfunksjoner har overlapping. Sistnevnte for å redusere sårbarhet ved fravær.

Kompetanse: Cirka halvparten av de ansatte har høyere utdanning på universitets-/høgskolenivå. Flere ansatte har tatt fagutdanning på høgskolenivå som har gitt studiepoeng. Alle ansatte har generelt høy fagkunnskap innenfor sine fagfelt.

Ut fra stillingsbeskrivelsens spesifikke faglige krav og arbeidsoppgavenes innhold, kreves det *minimum* mastergrad i økonomi/revisjon, for å inneha stilling som regnskapskontrollør.

Arbeidsgiverkontrollen er et viktig fremtidig satsningsområde, som det stilles større og større krav til en høy faglig kompetanse, for å kunne utføre alle pålagte arbeidsoppgaver på en tilfredsstillende måte, og med det kvalitetskravet som både skatteetaten og samfunnet forventer.

På **innfordring** har vi hatt den nødvendige kompetansen og de ressurser som trenges, for å utføre innkrevingsoppgavene med det krav til kvalitet som forventes. Det samme gjelder for føring av **skatteregnskapet**.

1.2 Internkontroll

Internkontroll gjennomført per 31.12.2018. Unntak: Oppdatering av en del rutinebeskrivelser gjenstår.

1.3 Skatteutvalg

Ingen saker er oversendt til Det regionale skatteutvalget i 2018. Derimot ble 2 saker oversendt i 2017, hvor vedtak ble fattet i 2018. Resultat: 1 søknad avslått. 1 søknad innvilget. Sum ettergitt beløp: kr 16 474.

1.4 Skattekontorets kontroll av skatteoppkreverfunksjonen

Skattekontoret har gjennomført stedlig kontroll av skatteoppkreverfunksjonen, jf. rapport datert 04.10.2018. Rapport besvart innen frist, 25.10.2018.

Skatteoppkreverkontoret er gitt følgende pålegg:

3.1 – *Betalingsavtale*. Søknad var uklar – manglet henvisning til retningslinje, manglet vurdering og konklusjon.

Iverksatt tiltak: Rutine innskjerpet. Saksbehandlingsløpet skal følges. Innført kvalitetssikring av søknad ved gjennomlesning og godkjenning av person nr. 2.

3.2 – *Arbeidsdeling på utbetalinger*. Samme person har både attestert og anvist utbetaling i banken. Manglende dokumentasjon på internkontroll.

Iverksatt tiltak: Innskjerpet rutinene gitt i *Retningslinjer for inn- og utbetaling*, pkt.6.4. Person som til daglig autoriserer utbetalinger i banken, skal hverken opprette krav, attestere eller anwise i SOFIE. Internkontroll også styrket ved jevnlig kontroll av rapporten «Godkjente utbetalingsoppdrag».

3.3 – *Manuelt registrert bankkonti*. Stikkprøver avdekket ulike mangler; herunder verifisering av bankkonto, legitimering av skattyter og manglende skriftlig og signert anmodning fra den skattepliktige. Iverksatte tiltak: Gjennomgått rutinene på ny med involverte ansatte. Skattedirektoratets krav til dokumentasjon, legitimasjon og kontroll ved endring av bankkonti manuelt, skal følges.

2. Skatteregnskapet

Skatteoppkreverens arbeid med skatteregnskapet innbefatter regnskapsføring, regnskapsavleggelse, behandling av inn- og utbetalinger, krav, periodisk oppgjør og fordeling til skattekreditorene.

2.1 Avleggelse av skatteregnskapet

Skatteoppkreveren bekrefter at skatteregnskapet for 2018 er ført, avstemt og avlagt i samsvar med gjeldende forskrifter og retningslinjer, jf. Instruks for skatteoppkrevere av 8.april 2014 § 3-3 nr. 2.

For gitte pålegg og påfølgende kommentarer/tiltak, henvises det til punkt 1.4 i årsrapporten.

2.2 Vurdering av skatteinngangen

Det vedlagte årsregnskapet viser skatteinngangen for regnskapsåret 2018.

Total skatte- og avgiftsinngang i forhold til foregående regnskapsår

Kommentarer: Fordeling mellom kreditorer

Kreditor	2018	2017
Fordelt til Folketrygden – arbeidsgiveravgift	181 228 532	186 011 954
Fordelt til Folketrygden – medlemsavgift	640 066 613	634 487 623
Fordelt til Fylkeskommunen	143 263 989	138 521 124
Fordelt til staten	852 213 899	848 636 940
Fordelt til kommunen	674 404 925	647 002 086
Krav som er ufordelt	3	-3
Videresending plassering mellom kommuner	8 355	0
Sum	2 491 186 316	2 454 659 724

Kommentarer: Fordeling mellom skatter og avgifter, renter mm.

Skattegruppe	2018	2017
Arbeidsgiveravgift	-181 228 535	-186 011 950
Finansskatt lønn	-1 125 580	-784 510
Kildeskatt mv - 100% stat	-53 002	-53 863
Naturressursskatt	-4 082	0
Personlige skatteyttere	-2 158 874 354	-2 116 657 725
Tvangsmulkt	-1 120 014	-1 024 485
Upersonlige skatteyttere	-145 660 995	-144 860 129
Renter	-5 660 785	-5 326 829
Innfordring	541 031	59 767
Sum	-2 491 186 316	-2 454 659 724

Total skatte- og avgiftsinngang i 2018 var på kr 2 491 186 316 mot kr 2 454 659 724 i 2017. Det er en økning i 2018 på kr 36 526 592, som utgjør 1,49 %.

Kommunens andel av skatteinngangen i regnskapsåret

Kommunens andel utgjorde i 2018 kr 647 404 925 mot kr 647 002 086 i 2017. Det gir

27,4 mill. kr* i økte skatteinntekter til kommunen i 2018

, en økning på **4,23 %** fra foregående år.

Kommentarer: Fordeling mellom skattegrupper

Skatteart	2018	2017	Endring
Etterskuddspliktige	0	2	-2
Selskapsskatt	-11	0	-11
Naturressursskatt	-3 455	0	-3 455
Forskuddspliktige	-673 580 281	-645 478 506	-28 101 775
Renter og gebyr	-821 177	-1 523 577	702 400
Sum	-674 404 924	-647 002 081	-27 402 843

2.3 Margin

Ved hvert periodisk oppgjør i inntektsåret og de seks første månedene i året etter inntektsåret skal skatteoppkrever holde tilbake en bestemt prosent av innbetalt forskuddstrekk og forskuddsskatt som margin. Marginen skal brukes til oppgjør med skattytere som får til gode skatt ved avregning.

Tabellen under viser marginavsetning for inntektsårene 2017 og 2018.

	per 31.10.2018 (inntektsåret 2017)	per 31.12.2018 (inntektsåret 2018)
Innestående margin	61 718 540	212 169 619
For mye avsatt margin	61 718 529	
For lite avsatt margin		
Prosentstans	11,0	11,0

Kommentarer til marginavsetningen

Kommunen har avsatt for mye margin. Procentsatsen synes å være for høy. Kommunestyret har ikke fått forelagt sak til behandling, om endring av procentsats for marginavsetning. Sak om nedsettelse av marginprosent bør fremlegges for kommunestyret i 2019.

3. Innfordring av krav

I henhold til skatteoppkreverinstruksen § 4-3 skal innfordring iverksettes uten unødig opphold etter forfall, og gjennomføres etter en helhetlig vurdering. Ved vurdering av innfordringstiltak skal skatteoppkreveren legge avgjørende vekt på tiltak som enkeltvis eller samlet bidrar til at oppgjør kan skje hurtig og effektivt, samtidig som det overfor skyldner blir utvist den hensynsfullhet og varsomhet som forholdene tillater.

3.1 Restanseutviklingen

Totale restanser og berostilte krav

Tabellen viser totale restanser og berostilte krav for 2018 og 2017, samt endring fra i fjor for restanse og berostilte krav.

Skatteart	Restanse 31.12.2018	Herav berostilt restanse 31.12.2018	Restanse 31.12.2017	Herav berostilt restanse 31.12.2017	Endring i	
					restanse	berostilt restanse
					Reduksjon (-) Økning (+)	Reduksjon (-) Økning (+)
Sum restanse pr. skatteart	56 838 495	5 757 828	54 551 972	5 679 375	2 286 523	78 453
Arbeidsgiveravgift	788 750	0	654 833	14 280	133 917	-14 280
Artistskatt	0	0	0	0	0	0
Finansskatt	10 314	0	0	0	10 314	0
Forsinkelsesrenter	9 906 531	1 792 122	9 459 256	1 772 087	447 275	20 035
Forskuddsskatt	0	0	46 874	0	-46 874	0
Forskuddsskatt person	7 439 697	479 307	7 733 246	389 490	-293 549	89 817
Forskuddstrekk	4 171 257	0	2 075 960	0	2 095 297	0
Gebyr	0	0	1 049	0	-1 049	0
Innfordringsinntekter	806 109	140 188	780 213	135 896	25 896	4 292
Inntekt av summarisk fellesoppgjør	0	0	0	0	0	0
Kildeskatt	0	0	0	0	0	0
Restskatt	314 760	0	1 127 484	0	-812 724	0
Restskatt person	31 723 804	3 346 211	31 751 686	3 367 622	-27 882	-21 411
Tvangsmulkt	1 677 273	0	921 371	0	755 902	0

Kommentarer til restansesituasjonen og utviklingen i restanser

Totale restanser har økt med 2,29 millioner fra 2017 til 2018.

Størst økning i restanser har forskuddstrekk, hvor 1 konkursbo alene står for 1,9 mill. kr.

Størst reduksjon har restskatt (upersonlige) hatt.

Berostilte krav har økt med 78 tusen kr fra 2017 til 2018. Størst økning har forskuddsskatt person hatt. Saldo Arbeidsgiveravgift og restskatt person er begge redusert.

Berostilte krav

Per (år):	Beløp	Antall skattepliktige
31.12.2018	5 757 828	27
31.12.2017	5 679 375	27

Restanse gått ned. Antall skattepliktige uendret.

Avskrevne og ettergitte krav

År	Opprinnelig krav	Sum total avskr/ettergitt	% av opprinnelig krav	Avskrivning	Ettergivelse
2018	10 320 591	6 483 143	62,8 %	6 185 790	297 353
2017	15 998 116	9 115 735	57,0 %	9 104 600	11 135
Endring	-5 677 525	-2 632 592		-2 918 810	286 218

Sum totale avskrivninger/ettergivelser har gått ned med 29 % fra 2017 til 2018

Øvrige nøkkeltall og kommentarer:**Kunngjøringer konkurs/tvangsavvikling 2018 (BRREG)**

Konkurs – Åpning	19
Konkurs - Bobehandling innstilt	19
Konkurs - Bobehandling avsluttet	6
Tvangsoppløsning – åpning	2
Tvangsavvikling – åpning	2
Varsel om tvangsoppløsning	3
Sum totalt	51

Kemneren i Harstad sendte 3 konkursbegjæringer til Trondenes Tingrett i 2018, hvorav 2 konkurser ble åpnet og 1 ble tilbakekalt (mottok fullt oppgjør).

Restanser eldre år

Tabellen viser totale restanser eldre år og restansene på restskatt person for de samme årene.

Inntektsår	Sum restanse (debet)	Herav skatteart "Restskatt – person"
2016	5 013 018	3 724 030
2015	2 955 824	2 559 905
2014	2 182 747	1 732 464
2013 – 1989	31 132 346	-----

Endring i sum restanse eldre år per 31.12.2018 i forhold til 31.12.2017

Inntektsår	31.12.2018	31.12.2017	Endring (nedgang)
2015	2 955 824	3 576 244	-620 420
2014	2 182 747	2 886 696	-703 949
2013-1989	31 132 346	35 638 241	-4 505 895
Alle år	36 270 917	42 101 181	-5 830 264

Kommentarer til restanser og restanseoppfølgingen for eldre år**Forelda krav**

Skatteoppkrever har gjennomgått rapporten *Restanseliste – forelda krav* dato t.o.m. 31.12.2018.

Antall krav som var foreldet pr. 31.12.2018: **17** krav fordelt på 13 skattepliktige

Samlet beløp på krav som var foreldet pr. 31.12.2018: **kr 46 781**

Avskrivningssak igangsatt /ferdig behandlet for alle kravene, med unntatt av 1.

3.2 Innfordringens effektivitet

Vurdering av resultatet pr. 31.12.2018

Innkrevingsstatistikk per 31.12.2018 – Krav og Resultat

AR	2018	2018	2018
SKATTEART	Restskatt, person 2016, Innbetalt	Forskuddsskatt, person 2017, Innbetalt	Forskuddstrekk 2017, Innbetalt
KRAV	96,30	98,80	99,90
RESULTAT	94,67	99,15	99,97

AR	2018	2018	2017
SKATTEART	Arbeidsgiveravgift 2017, Innbetalt	Forsk.skatt, upersonlig 2017, Innbetalt	Restskatt, upersonlig 2016, Innbetalt
KRAV	99,90	99,90	99,00
RESULTAT	99,87	100,00	99,77

5 av 6 målkrav ble nådd for 2018 (unntak: restskatt, person 2016). I forhold til 2017 oppnådde vi bedre resultater på 3 av 6 måleindikatorer (forskuddstrekk, forskuddsskatt- og restskatt, upersonlige).

Vurdering av sammenheng mellom aktivitet og resultat

Har man jevnt over et høgt fokus på innkrevingsområdet, og jobber aktivt med innkreving av restanser, samt iverksetter nødvendige innfordringstiltak på alle utestående forfalte krav, bør dette samlet sett også genere gode innkrevingsresultater. God dialog med skattepliktig (skyldner) er en annen viktig faktor. Gode rutiner, -struktur og -arbeidsmetoder kommer også godt med.

Total sum skatterestanser økte fra 2017 til 2018 med 2,29 mill. kr., som hovedsakelig skyldes økt restanse forskuddstrekk i 2018 på 2,1 mill. kr., og hvor en skyldner alene står for 1,9 mill. kr av disse.

Skatteoppkrevers eventuelle tiltak for å bedre effektiviteten i innfordringen

Det er en løpende prosess, å forbedre og effektivisere innkrevingen.

For å oppfylle et av Skatteetatens hovedmål om at «Skattene skal betales til rett tid», er det viktig å ha fokus på:

- *forebyggende* tiltak - slik at flere betaler til rett tid, være
- *måltrett* – iverksette rett tiltak til riktig tid, og
- *effektiv* – måloppnåelse med riktig ressursbruk.

Et av de viktigste tiltakene er å «oppdra» de skattepliktige til å være i *forkant*, slik at de betaler sine skatter og avgifter *rettidig*. Det å unngå betalingsanmerkning er her et viktig forebyggende tiltak.

Vi søker hele tiden etter nye måter/metoder å drive innfordring på, som kan effektivisere arbeidet og være ressursbesparende. Skatteetaten, som skatteoppkrever er faglig underlagt, må sies å ligge langt fremme utviklingsmessig, både når det gjelder automatisering av arbeidsoppgaver og ved bruk av digitale kanaler. Vi har også gode arbeidsverktøyer og nødvendige tilganger til systemer, som er med på å bidra til en raskere og bedre innfordring.

Omtale av spesielle forhold

En stor andel av våre eldre skatterestanser gjelder *vanskeligstilte skattepliktige*.

Dette er en gruppe skyldnere som i de fleste tilfeller, vil bli stående med store skatterestanser livet ut. De fleste berostilte krav, inngår innunder denne kategorien skattepliktige. De aller fleste her, vil ikke klare å gjøre opp sine skattekrav i all fremtid. Det kan skyldes flere faktorer: bl.a. deres økonomisk status, alder og av helsemessige årsaker.

Utenlandske arbeidstakere som er reist tilbake til sitt hjemland, er en annen gruppe skattepliktige det kan være vanskelig å innfordre skatterestanser hos, både med hensyn til beløpsgrenser og på grunn av manglende bistandsavtaler med hjemlandet.

Det samme gjelder for *norske statsborgere som har utvandret* til land vi ikke har bistandsavtaler med.

At skyldnere med skatterestanser blir registrert med *betalingsanmerkninger* i kredittregistrene når vi tar utlegg, er et tiltak vi mener har *forebyggende effekt*, da alle som foretar kredittvurdering av sine kunder, vil få disse opplysningene.

3.3 Særnamskompetanse

Særnamskompetansen har stor betydning for effektiviteten i og forenklingen av innfordringsarbeidet til skatteoppkreveren. Særnamskompetansen medfører at vi kan *fremskynde iverksetting av innfordringstiltak*, både ved utleggstrekk i lønn, utleggsforretning og konkurssak.

Særnamskompetansen genererer også *bedre prioritet* ved trekk i lønn og pant i realobjekter. Den kan også bidra til et *raskere oppgjør av skatterestanser*.

Uten særnamskompetansen, ville begjæring om utlegg for skatte- og avgiftskrav måtte fremmes overfor den ordinære namsmannen. Det ville forsinket innfordringsprosessen og øke risikoen for tap på skattekrav betraktelig.

4. Arbeidsgiverkontroll

4.1 Organisering av arbeidsgiverkontrollen

Arbeidsgiverkontrollen hos kemneren i Harstad har i 2018 ikke deltatt i interkommunale samarbeidsordninger, kjøpt tjenester fra andre kommuner eller deltatt i andre samarbeidsløsninger.

4.2 Planlagte og gjennomførte kontroller

Antall planlagte kontroller for 2018 var 52.

Dette utgjør 5 % av totalt antall opplysningspliktige i kommunen (1 031).

Antall opplysningspliktige som har vært gjenstand for kontroll i 2018 er 52.

Dette utgjør 5 % av totalt antall opplysningspliktige i kommunen.

Antall gjennomførte kontroller i 2017 var 52

4.3 Resultater fra kontrollene

Av de 52 gjennomførte arbeidsgiverkontroller i 2018, var

36 formalkontroller
7 avdekkingskontroller og
9 undersøkelseskontroller

6 av 7 avdekkingskontroller ga treff (beløp og andre forhold), en treffprosent på 86 %.

Avdekkingene resulterte i følgende endringsforslag:

- Beløp egenrettet (inntekt og grunnlag aga) på selskapsnivå:
kr 1 429 173
- Beløp fra fullførte rapporter i rapporteringsåret med endringsforslag, forslag oversendt Skatteetaten for vedtak:
kr 569 851

Ingen av de øvrige kontrollene (*formal- og undersøkelseskontroller*) ga treff.

4.4 Vurdering av kontrollaktiviteten

Aktiviteter ble gjennomført som planlagt, og målkrav for antall kontroller nådd.

Det er videre gjennomført 9 personallistekontroller i 2018, og inngitt 2 anmeldelser. Sistnevnte er ikke ferdig behandlet hos påtalemyndighetene, og det foreligger derfor ingen resultater per 31.12.

Det ble mottatt lister fra skattekontoret i forbindelse med utplukk av kontrollobjekter.

Det har også vært løpende utplukk av objekter i konkurssaker.

4.5 Samarbeid med andre kontrollaktører

Arbeidsgiverkontrollen (AGK) har deltatt i 2 felles aksjon i 2018 – tverretattlig samarbeid. 12 dagsverk er estimert brukt i til dette samarbeidet.

Kemneren er tilfreds med samarbeidet med alle kontrollaktører vi har hatt dialog med i 2018, både med Skatteetaten, og med eksterne aktører som Arbeidstilsynet, Politiet og Statens Vegvesen.

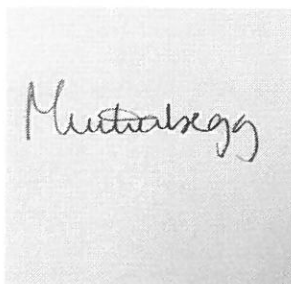
Når det gjelder formalisert samarbeid mot arbeidslivskriminalitet, er det opprettet en A-krimgruppe som er initiert av Arbeidstilsynet. Både kemner, Skatteetaten, Statens Vegvesen og Politiet deltar i denne gruppen. Oppfølging av møteaktivitet styres av Skatteetaten.

Vi har ikke gjennomført noen samarbeidskontroller i 2018.

4.6 Gjennomførte informasjons- og veiledningstiltak

Antall nye opplysningspliktige i kommunen i 2018 var 245. Andel nye som er gitt informasjon/veiledning om sine plikter i 2018 er 237, som utgjør 97 % av totalt antall nyetablerte.

Sted/dato: Harstad 17.01.2019

A square image showing a handwritten signature in black ink on a light-colored background. The signature is written in a cursive style and reads "Merete Dalsegg".

Merete Dalsegg
Kemner

Vedlegg: Årsregnskapet for 2018
 Vedlegg til årsregnskapet

Årsregnskap for kemneren i Harstad for regnskapsåret 2018.

Avlagt etter kontantprinsippet.

Utvalgskriterier:

Kommunenr	År	Hovedbokstype
1903	2018	K

Nivå 1	Valgt år	Forrige år
Likvider	222 062 066	217 444 036
Skyldig skattekreditorene	-9 743 882	-11 085 313
Skyldig andre	-148 565	-42 097
Innestående margin	-212 169 619	-206 316 630
Udisponert resultat	0	4
Sum	0	0
Arbeidsgiveravgift	-181 228 535	-186 011 950
Finansskatt lønn	-1 125 580	-784 510
Kildeskatt mv - 100% stat	-53 002	-53 863
Naturressursskatt	-4 082	0
Personlige skatteyttere	-2 158 874 354	-2 116 657 725
Tvangsmulkt	-1 120 014	-1 024 485
Upersonlige skatteyttere	-145 660 995	-144 860 129
Renter	-3 660 785	-5 326 829
Innfordring	541 031	59 767
Sum	-2 491 186 316	-2 454 659 724
Fordelt til Folketrygden - arbeidsgiveravgift	181 228 532	186 011 954
Fordelt til Folketrygden - medlemsavgift	640 066 613	634 487 623
Fordelt til Fylkeskommunen	143 263 989	138 521 124
Fordelt til Staten	852 213 899	848 636 940
Fordelt til kommunen	674 404 925	647 002 086
Krav som er ufordelt	3	-4
Videresending plassering mellom kommuner	8 355	0
Sum	2 491 186 316	2 454 659 723
Sum totalt	0	

Årsregnskap -kommune - sammendrag

Vedlegg til årsregnskapet for 2018

Årsregnskapet er avlagt etter kontantprinsippet. Årsregnskapet viser skatter og avgifter mv som er innbetalt i løpet av regnskapsåret.

Innbetalte skatter og avgifter mv er fordelt til kommunen, fylkeskommunen, folketrygden og staten (skattekreditorene), etter gjeldende fordelingstall.

Sumlinjene i årsregnskapet:

- **Likvider**

Likvidene i skatteregnskapet består av bankbeholdning for skatt og eventuelt kontantbeholdning.

- **Skyldig skattekreditorene**

Fordelingsoppgjøret til skattekreditorene for desember, står som gjeld i balansen pr. 31.12. Skatteoppkreveren skal utbetale fordelingsoppgjøret til skattekreditorene senest 10. januar.

Dersom dette er et positivt beløp, har skatteoppkreveren en fordring på skattekreditorene. Skattekreditorene skal innbetale dette beløpet til skatteoppkreveren senest 20. januar.

- **Skyldig andre**

Dette beløpet består av uidentifiserte og uplasserte innbetalinger, som ikke er fordelt til skattekreditorene pga. mangelfull informasjon fra den som innbetaler.

- **Innestående margin**

Ved hvert periodisk oppgjør i inntektsåret og de seks første månedene i året etter inntektsåret skal det holdes tilbake en bestemt prosent av innbetalt forskuddstrekk og forskuddsskatt som margin. Marginen skal nyttes til oppgjør med skattytere som får til gode skatt ved avregning.

- **Udisponert resultat**

Dette skal være et lite beløp som skyldes øreavrounding i skatteregnskapssystemet.

- **Innbetalte skatter og avgifter, Renter, Innfordring**

Dette beløpet er innbetalt arbeidsgiveravgift, finansskatt, forskuddstrekk fratrukket marginavsetning, forskuddsskatt for personlige og upersonlige skattytere, restskatt og overskytende forskudd for personlige og upersonlige skattytere, kildeskatt, tvangsmulkt samt renter og gebyrer.

- **Fordelt til skattekreditorene**

Dette er innbetalte skatter og avgifter, renter og gebyrer som er fordelt til skattekreditorene i henhold til gjeldende fordelingstall.

- **Krav som er ufordelt**

Dette skal være et lite beløp som skyldes øreavrounding i skatteregnskapssystemet.

- **Videresending plassering mellom kommuner**

Dette gjelder innbetalinger i mellomregning med andre kommuners skatteregnskap.

Utvalg: Kontrollutvalget i Harstad kommune	Saksnummer: 7/2019	Møtedato: 12.2.2019	Saksbehandler: Tage Karlsen
---	------------------------------	-------------------------------	---------------------------------------

KONTROLLUTVALGETS ÅRSRAPPORT FOR 2018

Innstilling til v e d t a k:

1. Kontrollutvalget vedtar forslaget til årsrapport som sin årsrapport for 2018.
2. Kontrollutvalget anbefaler kommunestyret å fatte slikt *v e d t a k*:

Kontrollutvalgets årsrapport for 2018 tas til orientering.

Vedlegg:

Forslag til årsrapport for 2018

Saksutredning:

Kontrollutvalget avgir hvert år en årsrapport til kommunestyret. Kontrollutvalgets årsrapport kommer i tillegg til den rapporteringen som skjer i forbindelse med enkeltesaker, og inneholder en samlet oversikter over de viktigste sakene kontrollutvalget har arbeidet med.

Harstad, 5.2.2019

Tage Karlsen
rådgiver

HARSTAD KOMMUNE KONTROLLUTVALGET

ÅRSRAPPORT 2018

1. INNLEDNING

Fra 1. juli 2004 trådte i kraft endringer i kommuneloven (Lov om kommuner og fylkeskommuner av 25.9.92 nr 107) vedrørende internt tilsyn, kontroll og revisjon. Fra samme tidspunkt trådte i kraft ny forskrift om kontrollutvalg. I forskriften er det gitt regler for valg og sammensetning av utvalget, om utvalget sitt ansvar og oppgaver, om saksbehandling og sekretariat.

2. KONTROLLUTVALGETS FORMÅL OG SAMMENSETNING

2.1 Formål

Etter kommuneloven har kommunestyret det øverste tilsyn med den kommunale forvaltning, jf. § 76.

For å ivareta dette tilsynsansvaret velger kommunestyret selv et kontrollutvalg som skal "forestå det løpende tilsyn med den kommunale forvaltning på sine vegne", jf. § 77 nr. 1. Dette er gjentatt i *Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner* (av 15.6.04) § 2.

2.2 Valg - sammensetning

Kontrollutvalget skal ikke tillegges andre oppgaver enn det som knytter seg til kontroll- og tilsynsfunksjonen. Det vil si at kontrollutvalget ikke skal delta i den aktive politiske beslutningsprosessen. For at utvalgsmedlemmene skal få en uavhengig status i forhold til forvaltningen (underordnede politiske organer og administrasjonen), er det gitt strenge valgbarhetsregler som innebærer at valgte representanter i utøvende politiske organer (organer med beslutningsmyndighet) eller ansatte i kommunen ikke kan bekle vervet som kontrollutvalgsmedlem. I praksis er det kun kommunestyrerepresentanter, som ikke blir tillagt andre politiske oppgaver, som kan inneha dette vervet, samt valgte personer utenom de folkevalgte.

Kontrollutvalget har i 2018 bestått av:

Medlemmer:

Mai Britt Lindstrøm (FrP), leder
Helga Kaarbø (V)
Charlotte Skogstad Espejord (FrP)
Leif Lysvik (Ap)
Rolf Bendiksen (H)

Varamedlemmer FrP

1. Magnar Solberg (f.o.m. 30.8.2018)
2. Hilde Marie Simonsen
3. Jan Rune Lorentzen
4. Mette Eriksen

Varamedlemmer V

Kent Åke Jensen

Varamedlemmer H

Kjersti Karijord Smørvik

Varamedlemmer Ap

Tor Dahle

3. SAKSBEHANDLINGEN I KONTROLLUTVALGET

Utvalget har truffet sine vedtak i møter. Det er skrevet protokoll fra møtene. Utskrift av møteprotokollene er sendt til utvalgets medlemmer og ordføreren.

Kontrollutvalgets møter har vært holdt for åpne dører. Møtene har vært avholdt på tidspunkt som er vedtatt av utvalget.

Innkalling til møtene har vært sendt til medlemmene, første varamedlem og ordføreren, og har inneholdt en oversikt over de sakene som skulle behandles, samt saksdokumentene.

K-Sekretariatet IKS forestor saksutredning og sekretærfunksjoner.

4. KONTROLLUTVALGETS ARBEID I 2018

4.1 Oppgaver

Kontrollutvalgets oppgaver fremgår av forskriftens kap. 3, 4, 5, 6 og 7.

4.2 Aktiviteter gjennom året

Kontrollutvalget har hatt 8 møter. Møtene har vært lagt til rådhuset. Utvalget har behandlet 64 saker.

Utvalget er gjennom året blitt holdt underrettet om revisjonens virksomhet, og har ført tilsyn med at revisjonsarbeidet har foregått i samsvar med gjeldende forskrift og andre bestemmelser.

4.3 De vesentligste forhold som ble behandlet i 2018

Av saker som har vært behandlet i kontrollutvalget nevnes:

REGNSKAP OG REGNSKAPSREVISJON:

- ✓ **Rapportering fra revisors – Harstad kommunes årsregnskap for 2017**
Kontrollutvalget mottar en utførlig rapportering fra revisor i forbindelse med utvalgets behandling av sak om kontrollutvalgets uttalelse om kommunens årsregnskap. Rapporteringen er både en del av kontrollutvalgets generelle tilsyn med den kommunale forvaltningen og ivaretagelse av kontrollutvalgets påseeransvar overfor kommunens revisjon. Av revisors samlede rapportering kan kontrollutvalget utlede at det generelt er høy kvalitet på Harstad kommunes regnskap og at dette har vært tilfelle i en årrekke.
- ✓ **Rapportering fra revisor –Harstad Havn KFs årsregnskap for 2017**
- ✓ **Harstad kommunes regnskap for 2017**
Kontrollutvalget har avgitt uttalelse til kommunens årsregnskap for 2017.
- ✓ **Harstad Havn KFs regnskap for 2017**
Kontrollutvalget har avgitt uttalelse til foretakets årsregnskap for 2016.
- ✓ **Rapportering fra revisor – revisjonsstrategi 2018 – Harstad kommune**
Revisjonens fremleggelse av revisjonsstrategien for kontrollutvalget inngår i kontrollutvalgets oppfølging av sitt påseeransvar overfor revisor. Kontrollutvalget tok presentasjonen til orientering.
- ✓ **Rapportering fra revisor – revisjonsstrategi 2018 – Harstad Havn KF**
- ✓ **Oppdragsansvarlig revisors uavhengighetsvurdering Harstad kommune og Harstad Havn KF**
Kontrollutvalget tok uavhengighetsvurderingen til etterretning.

FORVALTNINGSREVISJON:

- ✓ **Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighetsvurdering – Harstad kommune**
Kontrollutvalget tok uavhengighetsvurderingen til etterretning.
- ✓ **Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighetsvurdering – Harstad Havn KF**
Kontrollutvalget tok uavhengighetsvurderingen til etterretning.
- ✓ **Forvaltningsrevisjonsrapport vedrørende medikamenthåndteringen ved sykehjemmene**

Undersøkelsen omfatter sykehjemmene i Harstad kommune, samt Helsehusets korttids- og rehabiliteringsavdeling. Sykehjemsavdelingen ved Olavsfården er ikke omfattet, ettersom den fortsatt var under etablering da forvaltningsrevisjonsprosjektet ble gjennomført.

Rapporten bygger på undersøkelse knyttet til følgende problemstillinger:

1. Er Harstad kommunes skriftlige prosedyrer for legemiddelhåndtering i sykehjem i samsvar med legemiddelhåndteringsforskriften?
2. Hvordan håndterer sykehjemmene medikamentavvik, og hvordan opplever de ansatte sykehjemmenes praksis på området?

Revisjonskriterier er forskrift for legemiddelhåndtering for virksomheter og helsepersonell som yter helsehjelp (legemiddelforskriften). Revisor har også benyttet helsedirektoratets rundskriv til forskriften ved sine vurderinger.

Revisjonen har fremsatt følgende anbefalinger i rapporten:

«På bakgrunn av revisors funn, vurderinger og konklusjon anbefaler vi Harstad kommune å videreutvikle sine skriftlige prosedyrer for legemiddelhåndtering slik at de fullt ut samsvarer med kravene revisor har utledet fra legemiddelhåndteringsforskriften. I forbindelse med dette arbeidet anbefales kommunen å se hen til resultatene fra spørreundersøkelsen, spesielt de områdene der resultatene indikerer forbedringsbehov og/eller der resultatene viser store variasjoner sykehjemmene imellom.»

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

1. *Kontrollutvalget tar forvaltningsrevisjonsrapporten «Legemiddelhåndtering og medikamentavvik ved sykehjemmene» til orientering.*
2. *Kontrollutvalget anbefaler kommunestyret å fatte slikt vedtak:*
 - a. *Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapporten «Legemiddelhåndtering og medikamentavvik ved sykehjemmene» til orientering.*
 - b. *Kommunestyret ber rådmannen følge opp revisjonens anbefalinger i rapportens pkt. 8.*
 - c. *Rådmannen rapporterer av eget tiltak sin oppfølging av dette vedtakets pkt. b direkte til kontrollutvalget innen 31.10.2017.*

Sekretariatet mottok 8.12.2017 melding fra kommunalsjefen om at administrasjonen var forsinket vedrørende rapporteringen til kontrollutvalget, men at det ble tatt sikte på å svare innen utgangen av 2017.

Kontrollutvalget har i e-post av 15.2.2018 mottatt rådmannens rapportering om oppfølging av kommunestyrets vedtak.

I rådmannens rapportering redegjøres for tiltak som er gjennomført. Utarbeidet prosedyre opplyses å ville bli kvalitetsikret av farmasøyt i forbindelse med farmasøytisk tilsyn i løpet av januar/februar 2018.

Det opplyses også at det skal iverksettes kompetansetiltak.

Risiko- og sårbarhetanalyse skal gjennomføres.

Kommunen har innkjøpsavtale med tilsynsfarmasøyt, som også skal være rådgiver innen legemiddelhåndtering.

For mer utførlig redegjørelse vises til vedlegg 1.

Kontrollutvalget la grunn at de faktiske forhold det redegjøres for er korrekte. Utvalget har ikke farmasøytisk kompetanse, men la til grunn at de tiltak som beskrives synes å imøtekomme revisjonens anbefalinger, når disse ses i sammenheng med revisjonens funn.

Det ble videre vektlagt at det innhentes både tilsyns- og rådgivningstjeneste fra ekstern kompetanse. Dette vurderer å gi stor sikkerhet for at det endelige resultatet av det utføre arbeidet blir tilfredsstillende.

Kontrollutvalget vurderte med bakgrunn i dette at rådmannen synes å ha fulgt opp revisjonens anbefalinger adekvat måte, med målrettet forbedring av internkontrollen for medikamenthåndtering.

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

1. Kontrollutvalget vurderer at rådmannens rapportering til kontrollutvalget om oppfølgingen av kommunestyrets vedtak i sak 35/2017 er god og innebærer en konkret og målrettet forbedring av rådmannens internkontroll innenfor dette området.
2. Kontrollutvalget gir følgende innstilling til kommunestyret:
 1. Kommunestyret tar kontrollutvalgets tilbakerapportering om rådmannens oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 35/17 til orientering.
 2. Kommunestyret legger til grunn at rådmannen har fulgt opp revisjonens anbefalinger på en god måte.

Saken er avsluttet fra kontrollutvalgets side.

✓ **Forvaltningsrevisjonsrapport - kvalitet i hjemmetjenester til psykisk utviklingshemmede tjenestemottakere**

Rapporten behandler to problemstillinger:

1. *Har Harstad kommune dokumenterte systemer som skal bidra til å sikre etterlevelse av krav og målsetninger for kvaliteten i hjemmetjenesten til tjenestemottakere med psykisk utviklingshemming?*

2. *Hvordan opplever ansatte og tjenestemottakere/pårørende kvaliteten i hjemmetjenestene til tjenestemottakere med psykisk utviklingshemning?*

Revisors konklusjon var «at Harstad kommune i stor grad har dokumenterte systemer som skal bidra til å sikre etterlevelse av krav og målsetninger for kvaliteten i hjemmetjenester til tjenestemottakere med psykisk utviklingshemning, men systemene er på noen områder mangelfulle.

På mange av områdene revisor har undersøkt, har kommunen systemer som oppfyller de utledete vurderingskriteriene for undersøkelsen. Etter revisors vurdering gjelder dette kommunens systemer for

- • å kartlegge den enkeltes ønsker, behov og ressurser før hjemmetjenester innvilges
- • samhandling om personer med langvarige og sammensatte helse- og sosialtjenester
- • medvirkning fra ansatte
- • å ta imot og behandle eventuelle klager fra tjenestemottaker/pårørende
- • avviksmelding- og håndtering, herunder lukking av avvik og tilbakemelding til ansatte.

Vi har imidlertid vurdert kommunens systemer som i varierende grad mangelfulle når det gjelder

- • medvirkning fra brukerrepresentanter ved utformingen av hjemmetjenestetilbudet
- • samarbeid med brukergruppene og frivillige organisasjoner
- • å sikre riktig kompetanse blant personalet
- • risiko- og sårbarhetsvurderinger og risikoreducerende tiltak
 - • pårørende og tjenestemottakers anledning til å medvirke i utforming, evaluering og den daglige utførelse av tjenestetilbudet
- • å fange opp endringer i tjenestemottakernes behov
- • å yte hjemmetjenester i tråd med vedtak og tjenestemottakers kartlagte behov»

Det er i sammendraget også foretatt en oppsummering av tilbakemeldingene fra ansatte og pårørende/tjenestemottakere i den deskriptive delen av rapporten:

«Gjennom spørreundersøkelser har revisor kartlagt ansatte og pårørende/tjenestemottakere sine opplevelser av ulike forhold som omhandler kvaliteten i hjemmetjenestene. Resultatene fra spørreundersøkelsene gir indikasjoner på at både ansatte og pårørende opplever at tjenestetilbudet fungerer tilfredsstillende på noen områder, mens det er behov for forbedring på andre områder. Utstrakt vikarbruk og til dels mangelfull kompetanse blant vikarer ble av både ansatte og pårørende pekt på som en utfordring. Særlig pårørende har gjennom spørreundersøkelsen trukket frem manglende kontinuitet i personalet som en svakhet for kvaliteten i hjemmetjenestetilbudet. Resultatene viser at relativt mange ansatte og pårørende opplever at personalet har for lite tid til tjenestemottakerne, og at tjenestemottakerne ikke får tjenester iht. skriftlig vedtak. Videre indikerer resultatene, spesielt for pårørende, forbedringsbehov når det

gjelder brukermedvirkning, kommunikasjon og informasjons-utveksling. Resultatene fra spørreundersøkelsene tilsier at legemiddelhåndtering er en del av tjenestetilbudet både ansatte og pårørende synes fungerer relativt bra. Flertallet av ansatte og pårørende som har besvart spørreundersøkelsen, opplever at hjemmetjenesten tar hensyn til tjenestemottakers privatliv og behandler tjenestemottaker med respekt. For nærmere omtale av resultatene fra spørreundersøkelsene viser vi til kapitlene 5.2, 5.3, 6, 7, 11 og 12.»

Revisor fremsatte følgende anbefalinger:

«På bakgrunn av revisors funn, vurderinger og konklusjon anbefaler vi Harstad kommune å videreutvikle systemene som skal bidra til å sikre kvalitet i hjemmetjenestene til psykisk utviklingshemmede tjenestemottakere. I forbindelse med dette arbeidet anbefales kommunen å se hen til resultatene fra spørreundersøkelsen, spesielt de områdene der resultatene indikerer rom for forbedring.»

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

1. *Kontrollutvalget tar forvaltningsrevisjonsrapporten «Kvalitet i hjemmetjenester til personer med psykisk utviklingshemming til orientering.*
2. *Kontrollutvalget anbefaler kommunestyret å treffe slikt vedtak:*
 - a) *Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapporten «Kvalitet i hjemmetjenester til personer med psykisk utviklingshemming til orientering.*
 - b) *Kommunestyret ber rådmannen om å følge opp anbefalingene i rapportens pkt. 15.*
 - c) *Rådmannen rapporterer av eget tiltak resultatet av sitt arbeid etter dette vedtakets pkt. b til kontrollutvalget innen 31.1.2018.*

Rådmannen har i brev av 20.2.2018 redegjort for oppfølgingen i forhold til revisjonens anbefalinger, med en konkrete henvisninger til de punkter hvor revisjonen har vurdert kommunens systemer som mangelfulle. Kontrollutvalget vurderer at rådmannens svar er tilfredsstillende.

Kontrollutvalget fatter følgende vedtak:

1. *Kontrollutvalget rapporterer til kommunestyret at utvalget vurderer rådmannens oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 128/17 som tilfredsstillende.*
2. *Kontrollutvalget anbefaler kommunestyret å fatte slikt vedtak:*

Kommunestyret tar kontrollutvalgets vurdering av rådmannens rapportering om oppfølgingen av kommunestyrets sak 128/17 vedrørende forvaltningsrevisjonsrapport «Kvalitet i hjemmetjenester til personer med psykisk utviklingshemming» til orientering.

Saken er avsluttet fra kontrollutvalgets side.

- ✓ **Forvaltningsrevisjonsprosjekt *Offentlige anskaffelser***
Prosjektet er forsinket p.g.a. sykdom og er ikke ferdigstilt i 2018.
- ✓ **Bestilling – forvaltningsrevisjonsprosjekt *kvalitet i barneverntjenesten***
Prosjektet er bestilt i henhold til plan for forvaltningsrevisjon.
- ✓ **Bestilling - forvaltningsrevisjonsprosjekt *Kvalitet i grunnskolen – med særskilt fokus på tilpasset opplæring og spesialundervisning***
Prosjektet er bestilt i henhold til plan for forvaltningsrevisjon.
- ✓ **Forvaltningsrevisjonsprosjekt *Kvalitet i tjenesten for psykisk helsearbeid***
Prosjektet er bestilt i henhold til plan for forvaltningsrevisjon.

ANDRE SAKER:

- ✓ **Henvendelse vedrørende etablering av støttesenter mot incest og seksuelle overgrep**
Problemstillingen som var brakt inn for kontrollutvalget var hvorvidt medlemmene av arbeidsgruppen har hatt innflytelse over de ansettelsene som har vært foretatt i angjeldende sak.

Det fremgår at den mottatte dokumentasjon at arbeidsgruppens mandat var begrenset til «å vurdere foreslåtte lokaler og lage en tilrådning til plassering». Det foreligger ingen opplysninger som tilsier at arbeidsgruppens faktiske funksjon har vært en annen enn den opplyste.

Saken er avsluttet fra kontrollutvalgets side.

- ✓ **Henvendelse vedrørende kostnadsfordeling m.m. – Harstadpakken**
Kontrollutvalget mottok prosjektrapporter hvor kostnadsfordelingen på investeringene mellom Harstadpakken og kommunalt vann og avløp fremgår. Rapporteringen forstås slik at den også viser opprinnelig estimat for kostnadsfordelingen og det endelige resultat etter bygging.

Kontrollutvalget har ikke forutsetning for å analysere tallene. Det legges imidlertid til grunn at kontrollutvalgets sak 9/18 primært hadde til hensikt å undersøke om det fantes et betryggende system for å ivareta kostnadsfordelingen. I denne forbindelse gjengis fra saksframlegget til sak 9/18:

- «1. Kontrollutvalget ber rådmannen om en skriftlig redegjørelse for hvilke systemer som eksisterer for å sikre korrekt kostnadsfordeling mellom kostnader som skal belastes kommunen og kostnader som skal dekkes over Harstadpakkens budsjett.
 1. Kontrollutvalget ber rådmannen om et skriftlig svar på de tre problemstillingene som tas opp i Einar Mustapartas e-post av 2.11.2017 til kontrollutvalget.
 2. Svarfrist settes til 15.2.2018.

Saken var foranlediget at henvendelse fra Harstad Høyre v/Einar Mustaparta, hvor følgende problemstillinger tas opp:

- 1. Dekker Harstad kommune sin andel av kostnadene ved disse investerings-/vedlikeholdsprosjekter, også tatt i betraktning forsinkelseskostnader som Harstadpakken måtte påføres som følge av kommunens ønsker ?*
- 2. Hvordan følges grensesnittet opp i praksis (for å danne grunnlag for god regnskapsskikk innenfor selvkostområdet til kommunen) ?*
- 3. Ville de ulike investerings- / vedlikeholdsprosjektene på VA blitt besluttet gjennomført uavhengig av Harstadpakke-prosjektene ? Et mulig case for dette er nyinvesteringer / nyanlegg som strekningen Mølnholtet-Øvre Holtet (Medkila). Her er det nyanlagt anlegg i en trase som i utgangspunktet kun var et kollektivtrafikktiltak.»*

Spørsmålene er besvart av rådmannen. Kontrollutvalget vurderte rådmannens svar som tilfredsstillende. Saken er avsluttet fra kontrollutvalgets side.

✓ **Oppfølging av politiske vedtak**

Kontrollutvalget innhentet redegjørelse fra rådmannen om hvilke rutiner/systemer administrasjonen har for oppfølging av politiske vedtak.

✓ **Orientering om Harstad kommunes tilpasning til personopplysningsloven og personvernforordningen**

Kontrollutvalget innhentet orientering fra rådmannen om kommunens tilpasning til det nye regelverket. Kontrollutvalget var tilfreds med orienteringen og vurderte at det ikke var grunnlag for videre oppfølging.

✓ **Spørsmål om bruk av ukrypterte lønsslipper – rådmannens svar**

Rådmannen redegjorde for prosessen med av erstatte bruken av ukrypterte lønsslipper med en tillatt løsning. Krypterte lønsslipper er nå innført. Saken er avsluttet fra kontrollutvalgets side.

Oversikten ovenfor er ikke uttømmende.

Kontrollutvalget var representert på NKRFs kontrollutvalgskonferanse 2018.

Kontrollutvalgets årsrapport for 2018 er vedtatt av kontrollutvalget i møte 12.2.2019, sak 7/19.